

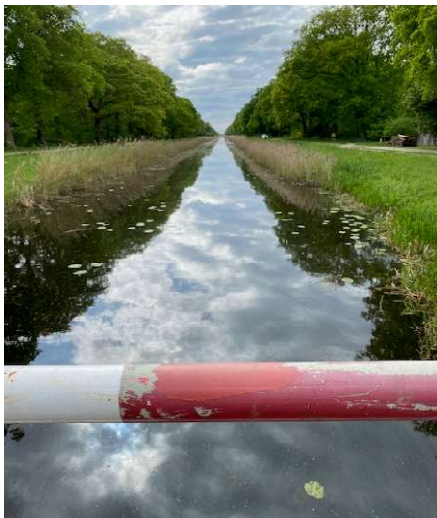
Verslag excursie plantenwerkgroep Voltherbroek 3 mei 2025

Deelnemers: Henk, Cor, Niels en Ellen

Eerst een lekker bakje met gebakje in het pittoreske Ootmarsum. Heeft Kampen zijn Kamper-uien, Ootmarsum is DE Siepelstad. Siepel is het Twentse woord voor ui. Rondom Ootmarsum werden en worden de beste uien verbouwd zegt men.

Vandaar gaan we een bezoek brengen aan het gebied Achter de Voort, Voltherbroek en Agelerbroek in Twente. We parkeren de auto langs het Kanaal Almelo – Nordhorn. Dit kanaal werd eind 19de eeuw gegraven omdat men hier hoge verwachtingen had voor de scheepvaart. Echter na voltooiing van het kanaal waren de schepen al te groot voor het ondiepe water. Een Kamper-Uitje in Ootmarsum!

We lopen de Voltherbroekweg op, langs het kanaal, richting de uitgestrekte broekbossen.

Van oorsprong lag hier het grootste aaneengesloten elzenbroekbos op een beekdalbodem. Een bijzonder gebied met kalkmoerassen en blauwgraslanden. Een broekbos is een permanent nat en soms zelfs op plekken overstroomd gebied. De grootste bedreiging is dan ook verdroging. Vooral 's zomers vallen grote delen volkomen droog. Er worden gelukkig wel verschillende maatregelen genomen door Staatsbosbeheer om die natheid te behouden en waar nodig te herstellen. Watergangen worden aangepast, zodat de grondwaterstand hoger blijft en het water van de landbouwgronden, waar mest in zit, niet in aanraking komt met schonere regen- en kwelwater in het broekbos.

Niels noteert links van de weg meteen heel wat soorten, in de bermen en aan de waterkant.

Bittere veldkers in bloei, dit is een kensoort voor bronbeekgemeenschappen. Een uitstapje naar rechts, door een smalle strook bomen en struikgewas, richting greppel en landbouwgrond levert weer een andere biotoop en dus andere soorten op. Leuke vondst is de mispel, een plant uit de rozenfamilie. Een groepje echte koekoeksbloemen aan de slootkant en een prachtige vuurjuffer. Even rood als de dieprood bloeiende inkarnaatklaver verderop.

Helaas ook hier weer een aardige, of liever gezegd onaardige hoeveelheid Japanse duizendknoop.

We lunchen in de berm langs het kanaal. Overal bloeiend kruipend zenegroen. We zijn het er over eens dat we boffen met dit heerlijke weer, waarop de opmerking volgt: "We mogen de klimaatopwarming haast wel dankbaar zijn". Oeps!!!

Vanaf ons lunchplekje lopen we het elzenbroekbos in, wel gewoon over het voetpad want het moerassige bos inlopen is geen optie. Een kleine meter wagen we ons het bos in, omdat we daar mooie pollen elzenzegge zien (kenmerkende soort voor het broekbos) en de sierlijke basterdpaardenstaart (de kruising van holpijp en heermoes is dat), maar ongemerkt zak je steeds verder in de natte bodem. In de winter staat het bos onder water en in de zomer droogt het slechts

oppervlakkig op. Oppassen dus. Het is goed te zien dat het ondoordringbare bos op natuurlijke wijze is ontstaan. De bomen staan kriskras door elkaar. Omgevallen bomen zitten vol prachtige mossen en varens.

De belangrijkste boomsoort is hier de zwarte els. Komt het gebied wat hoger te liggen dan komen de essen, hazelaars en berken beter tot hun recht. De grauwe wilg doet het hier ook goed. Deze is de waardplant van de zeldzame grote weerschijnvlinder. Helaas komen we deze nu niet tegen. Ze zitten hoog in de bomen en de vliegtijd is juni - augustus.

Aan de rechterzijde van het pad (de Laarweg) loopt een brede sloot met veel duizendknoop fonteinkruid ? We weten het niet zeker en hebben geen zin in natte voeten.

Het pad loopt naar links en daar zien we na een stukje lopen een mooi open gebied met een prachtig ven. Hier vinden we o.a. waterviolier, moeraswalstro, egelboterbloem, blaaszegge, zeegroene zegge en langs het pad de zwierige bosbies. We horen een wielewaal, maar deze laat zich helaas niet zien.

Ter hoogte van de Broekweg slaan we linksaf. We lopen over een smal zandpad tot we weer bij het kanaal uitkomen. Langs het pad weer allerlei verrassingen, zoals grote watereppe, kantig hertshooi,

bosgierstgras en ook zwarte bes die zich goed thuis voelt in elzenbroekbossen. Een 2-stijlige meidoorn met 3 stijlen heeft het hier ook naar de zin.

We gaan over het bruggetje naar links de Kanaalweg Noordzijde op. Theepauze. Zittend in het gras verbazen we ons over de schoonheid van het klein tasjeskruid. Het is een kruisbloemige en van de 4 kroonbladen zijn de 2 naar buiten gerichte kroonbladen groter dan de 2 naar binnen gerichte kroonbladen. Ze heeft een zgn. stralende bloemkroon.

En we verbazen ons over de grote diversiteit aan planten die we tot nu toe zijn tegengekomen. Uiteindelijk noteren we aan het eind van deze dag maar liefst 267 soorten. Hieronder ook een verwilderde schermolijfwilg, okkernoot, azijnboom en buxus kamperfoelie.

Het gebied Agelerbroek ligt rechts van ons. Hier kunnen we niet meer in.

Door het warme weer en de vele bloeiende bloemen wemelt het van de insecten en de slanke waterjuffers. Rietzanger en kleine karekiet begeleiden ons op de terugweg naar de auto. Een 1-jarige hardbloem staat met meer zandliefhebbers op een zanderig open plekje aan het eind van onze route.

Het is deze dag volop genieten en dat doen we ook aan het eind van deze mooie dag bij een gezellig restaurantje in Ootmarsum. Bedankt Niels.

Tekst: Ellen van Knippenberg

Foto's: Henk Snel, Ellen van Knippenberg